

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

рішенням Вченої ради ОНУ
імені І. І. Мечникова
Голова Вченої ради

проф. Вячеслав ТРУБА
(протокол № 3 від 25.10.2022 р.)

Положення набуває чинності з
1 листопада 2022 року

Ректор
ОНУ імені І. І. Мечникова

проф. Вячеслав ТРУБА
(наказ № 122 від 26.10.2022 р.)

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ З ВИКОРИСТАННЯМ
ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА**

1. Загальні положення

1.1. Положення про проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (далі – Положення) визначає основні засади організації освітнього процесу, проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з застосуванням технологій дистанційного навчання в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (далі – Університет).

1.2. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова, Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова; «Рекомендацій щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання» Міністерства освіти і науки України (лист від 14.05.2020 №1/9-249 «Щодо організації поточного, семестрового контролю і атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій»); наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р. №466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання».

1.3. Положення застосовується у випадках, якщо можливості фізичного відвідування Університету здобувачами освіти під час навчання, проведення контрольних заходів обмежені або відсутні та/або традиційні інструменти навчання, поточного і семестрового контролю знань та атестації здобувачів освіти не можуть бути застосовані з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного обмеження, та інші надзвичайні обставини). Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова в таких умовах у частині, яка стосується форм організації навчання, організації та проведення поточного та підсумкового контролю, діють із урахуванням цього Положення.

1.4. У Положенні терміни вживаються в такому значенні:

асинхронний режим – комунікація між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

дистанційна форма здобуття освіти – це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому

середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;

дистанційні технології навчання – комплекс освітніх технологій (технології розвивального, проєктного, змішаного, диференційованого, програмованого, модульного навчання тощо), а також інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, що дають можливість реалізувати процес дистанційного (онлайн) навчання в закладах освіти;

інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до електронних освітніх ресурсів з навчальних дисциплін, а також забезпечення організації та супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі мережі Інтернет;

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники одночасно перебувають в електронному освітньому середовищі або спілкуються за допомогою засобів аудіо-, відеоконференції.

1.5. В умовах дистанційного режиму навчання контрольні заходи можуть проводитися в синхронному та/або асинхронному режимах з використанням відповідних телекомунікаційних технологій, які доступні всім здобувачам вищої освіти (сервіси відеоконференцзв'язку (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Zoom, Skype тощо), платформа дистанційного навчання та контролю знань (Moodle), електронна пошта, чат (Messenger, Telegram, Viber, WhatsApp тощо), вебсервіси, створені для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом (Google Classroom, Class Dojo, Classtime тощо)).

1.6. Поточний, періодичний та підсумковий (семестровий) контроль може бути проведено в:

- усній формі – проводиться з використанням сервісів відеоконференцзв'язку, які доступні всім здобувачам вищої освіти (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Zoom, Skype тощо);
- письмовій формі – може бути проведена на платформі дистанційного навчання та контролю знань (Moodle) або з використанням електронної пошти чи вебсервісів, створених для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом (Google Classroom, Class Dojo, Classtime тощо) або чату (Messenger, Telegram, Viber, WhatsApp тощо), які доступні всім здобувачам вищої освіти;

- тестовій формі – може бути проведена на платформі дистанційного навчання та контролю знань (Moodle) або з використанням вебсервісів, створених для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом, які доступні всім здобувачам вищої освіти (Google Classroom, Class Dojo, Classtime тощо);
- комбінованій формі.

1.7. Форми і методи поточного, періодичного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти та критерії їх оцінювання визначає робоча програма навчальної дисципліни. Викладач зобов'язаний довести до відома здобувачів вищої освіти цю інформацію на першому занятті з навчальної дисципліни.

2. Організація та проведення поточного та періодичного контролю

2.1. Поточний та періодичний контроль результатів навчання здобувачів освіти за допомогою дистанційних технологій проводять під час дистанційних занять, а також шляхом оцінювання індивідуальних і групових завдань, що виконують здобувачі освіти в електронній формі.

2.2. Контрольні заходи поточного та періодичного контролю можуть проводитися в синхронному та/або асинхронному режимі.

2.3. Проведення поточного та періодичного контролю з використанням дистанційних технологій може здійснюватись із використанням різних типів завдань та форм, а саме:

- автоматизовані тести для контролю та самоконтролю навчальних досягнень здобувачів освіти;
- різнорівневі індивідуальні та групові завдання (звіт, презентація, проєкт, відеозапис тощо) з наданням зворотного зв'язку про результати перевірки навчальних досягнень здобувачів освіти за матеріалом, що вивчається;
- оцінювання викладачем взаємодії та комунікації між здобувачами освіти в асинхронному та синхронному режимах за допомогою чату, форуму, опитування, анкетування тощо;
- взаємне оцінювання виконання завдань, що здійснюється здобувачами освіти стосовно одне одного;
- оцінювання викладачем результатів виконання здобувачами освіти групових завдань з використанням глосаріїв, вікі, баз даних навчальних дисциплін;
- завдання, що потребують розгорнутої, творчої відповіді (наприклад, кейси);

– завдання, форма яких адаптована до виконання засобами Moodle тощо.

2.4. Можливі інші типи завдань для проведення поточного та періодичного контролю, визначені викладачем відповідно до специфіки навчальної дисципліни. Форми контролю та критерії оцінювання виконання завдань повинні бути чітко представлені для слухачів навчальної дисципліни.

2.5. Усне опитування під час контрольних заходів проводиться в синхронному режимі. Письмове опитування, розв'язання ситуаційних і розрахункових задач, тестування під час контрольних заходів можуть проводитися в синхронному режимі під контролем викладача або асинхронному режимі за умови неможливості переведення в синхронний режим.

2.6. Контрольні заходи поточного та періодичного контролю з використанням інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання мають проводитися із забезпеченням надійної ідентифікації здобувачів та жорсткого дотримання вимог безпеки.

2.7. Назва аккаунта кожного здобувача повинна відображати його прізвище та ім'я українською мовою з метою забезпечення аутентифікації того, хто здобуває вищу освіту за відповідною освітньою програмою.

2.8. Упродовж усього часу проведення контрольних заходів здобувачі вищої освіти повинні безперервно перебувати з увімкненою камерою. У виключних випадках, лише з дозволу викладача, який проводить контрольний захід, здобувач може відступити від вимоги щодо увімкненої камери.

2.9. Впродовж усього часу проведення контрольних заходів у здобувачів вищої освіти повинен бути також вимкнений мікрофон. Використовувати увімкнений мікрофон здобувач повинен лише у випадку постановки запитання викладачу чи для надання відповіді на поставлене й адресоване викладачем йому запитання.

2.10. Результати поточного і періодичного контролю зберігаються в електронному вигляді і на паперових носіях встановленого зразка.

3. Організація та проведення підсумкового (семестрового) контролю

3.1. Проведення підсумкового семестрового контролю з навчальних дисциплін визначається графіком освітнього процесу і відбувається за затвердженим розкладом заліково-екзаменаційної сесії, у якому зазначаються його форма, дата, час, викладач-екзаменатор. Разом з цим в розкладі обов'язково зазначається інструментарій, що буде забезпечувати його

дистанційне проведення (Google Meet, тест Moodle, ZOOM, Skype тощо), який повідомляється викладачем-екзаменатором.

3.2. Підсумковий (семестровий) контроль з навчальних дисциплін рекомендовано проводити в таких формах:

- тестові завдання, які проводяться із використанням систем Moodle, Google Classroom, MyEnglishLab;
- письмові відповіді на розширені питання, виконання розрахункових задач, зокрема у системі Moodle, Goggle Forms тощо;
- написання наукових есе, проєктів;
- захист письмових робіт (індивідуальних завдань, наукових есе, проєктів тощо) через системи Google Meet, Zoom;
- усні відповіді у формі співбесіди в реальному часі за допомогою систем Google Meet, Zoom, Skype та ін..

3.3. Конкретний спосіб та етапи проведення іспиту визначаються з урахуванням технічних і комунікаційних можливостей учасників освітнього процесу. Здобувачі освіти повинні мати надійний інтернет-зв'язок, у випадку усних відповідей – телефон або комп'ютер з мікрофоном, можливість встановити на комп'ютер необхідне програмне забезпечення тощо.

3.4. Передекзаменаційна консультація має проводитися засобами аудіо-або відеоконференцій. Під час проведення передекзаменаційної консультації рекомендується здійснити попередню перевірку технічних параметрів налаштування зв'язку зі здобувачами освіти, усунути виявлені проблеми.

3.5. Підсумкові (семестрові) контрольні заходи з використанням інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій дистанційного навчання мають проводитися із забезпеченням надійної ідентифікації здобувачів, жорсткого дотримання вимог безпеки. Зокрема, рекомендується проводити контрольні заходи у синхронному режимі, який передбачає взаємодію між учасниками дистанційного навчання, під час якої всі вони одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання.

3.6. Тривалість виконання екзаменаційних завдань визначається викладачем-екзаменатором. У разі використання тестової форми підсумкового контролю максимальна тривалість складання іспиту має бути однаковою для всіх здобувачів освіти. Рекомендується складність й обсяг тесту визначити таким чином, щоб час його виконання був не більше 60 хвилин. Якщо екзаменаційне завдання містить творчі питання, кейси, максимальна тривалість іспиту може бути збільшена.

3.7. Під час проведення підсумкового семестрового контролю у формі екзамену за затвердженим розкладом екзаменаційної сесії необхідно забезпечити ідентифікацію особи здобувачів освіти.

3.8. У разі виникнення під час складання іспиту обставин непереборної сили здобувач освіти повинен негайно повідомити екзаменатора або іншу відповідальну особу про ці обставини за допомогою визначеного каналу зв'язку (телефон, месенджер тощо) з обов'язковою фото- або відеофіксацією стану виконання завдань та об'єктивних чинників, що перешкоджають його завершенню. За цих обставин можливість та час перескладання іспиту визначається екзаменатором та деканатом в індивідуальному порядку.

3.9. Здобувачі освіти, які допущені до складання іспиту, але з об'єктивних причин не можуть взяти в ньому участь із використанням визначених закладом освіти технічних засобів, мають надати деканату та екзаменаторові підтверджуючі матеріали до початку іспиту. У такому випадку екзаменатором має бути обраний альтернативний варіант складання іспиту, який би забезпечував ідентифікацію особи здобувача освіти, дотримання академічної доброчесності та можливість перевірки результатів навчання здобувача освіти. Одним із таких варіантів може бути написання здобувачем освіти екзаменаційного завдання від руки, його фотографування (сканування) та надсилання екзаменатору засобами електронного зв'язку відповіді у зазначений термін.

3.10. Підсумковий семестровий контроль у вигляді захисту курсових проєктів (робіт), звітів про проходження практики повинен відбуватися у синхронному режимі з використанням систем Google Meet, Zoom у форматі відеоконференції з обов'язковим записом. Відео засідання комісії повинно зберігатися на Google-диску відповідної кафедри щонайменше рік. Документація проходження практики, курсова робота (проєкт) можуть бути представлені на кафедру в електронному вигляді. Оригінали документів та курсових робіт (проєктів) мають бути подані на кафедру після закінчення карантину/закінчення терміну дії обставин, у зв'язку з якими відбувалося дистанційне навчання.

3.11. Підсумкова оцінка за виконання курсового проєкту (роботи), звіту з практики заноситься викладачем до відповідної відомості та, за умов карантину та інших надзвичайних обставин, надсилається до відповідного деканату за допомогою електронної пошти/месенджерів.

3.12. Для виставлення оцінок здобувачам вищої освіти деканат факультету на електронну пошту науково-педагогічного працівника має своєчасно надіслати бланк відомості обліку успішності із заповненими загальними даними (шапкою) та вдрукованими прізвищами студентів, номерами індивідуального плану (залікової книжки). Або, за наявності технічної можливості у викладача(ів), деканат створює відомості на гугл-диску та надає право редагування. Якщо в одній відомості відображаються

результати роботи декількох викладачів, кожному надається доступ редагування.

3.13. Після завершення проведення контрольних заходів підсумкового контролю результатів навчання з дисципліни викладач оформлює відомість обліку успішності, ставить свій підпис та своєчасно (не пізніше наступного дня після проведення контрольного заходу) надсилає її скановану або сфотографовану копію на адресу електронної пошти деканату факультету. Як виключення, деканати можуть вносити зміни у терміни подання відомостей.

3.14. Деканат друкує відомість обліку успішності, надіслану викладачем, та подає для засвідчення підпису викладача деканові факультету. Після закінчення терміну дії підстав проведення дистанційного навчання викладач подає в деканат оригінал відомості.

4. Прикінцеві положення

4.1 Положення є нормативним документом, який регламентує організацію освітнього процесу, використовується для очної та заочної форм здобуття освіти.

4.2. Це положення вводиться в дію наказом ректора на підставі рішення вченої ради Університету.

4.3. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом ректора за рішенням вченої ради Університету. У такому ж порядку Положення скасовується.

4.4. У разі прийняття нової редакції Положення попереднє втрачає чинність.